Lietas Nr. C73718324
C-2086-25/17
ECLI:LV:ZRT:2025:1006.C73718324.3.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē /Datums A/

Zemgales rajona tiesa,

tiesnese Gita Zenfa,

ar tiesas sēžu sekretāri /Persona C/,

piedaloties prasītājas pārstāvim /Persona B/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Nosaukums C/ prasībā pret/Persona A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /Datums V//Nosaukums C/ cēlusi Zemgales rajona tiesā prasību pret /Persona A/ par parāda piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1692.-1695., 1698., 1716., 1717., 1779., 2112., 2113., 2124., 2150., 2152. pantu, lūdz:

1) piedzīt no /Persona A/ (turpmāk arī atbildētāja) par labu /Nosaukums C/ (turpmāk arī prasītāja) galveno parādu 5451,11*euro*, līgumsodu 1260 *euro*, kopā 6711,11 *euro*;

2) piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai visus tiesāšanās un ar lietas vešanu saistītos izdevumus;

3) noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus gadā no nesamaksātās parāda summas.

Prasības pieteikumā norādīts turpmāk minētais pamatojums.

[1.1] /Datums Q/starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts transportlīdzekļa ilgtermiņa nomas līgums Nr. /numurs/ (turpmāk arī līgums).

Saskaņā ar līgumu prasītāja nodeva atbildētājai lietošanā (nomā) transportlīdzekli – */Transportlīdzeklis C/*, izlaiduma gads /Datums U/, automašīnas valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ (turpmāk arī transportlīdzeklis). Nomas termiņš tika noteikts līguma Speciālo noteikumu 4. punktā, proti, 72 mēneši, un noteikts, ka nomas minimālais termiņš ir 9 mēneši.

[1.2] Saskaņā ar līguma noteikumiem transportlīdzekļa nomas maksājums (nomas maksa plus nomas noformēšanas komisija) tika noteikta 379,31 *euro* mēnesī, tai skaitā, pievienotās vērtības nodoklis. Atbildētājai bija jāveic maksājumi atbilstoši līgumam pievienotajam maksājuma grafikam.

[1.3] /Datums Q/ transportlīdzeklis tika nodots atbildētājai faktiskajā valdījumā. Transportlīdzeklis atbildētājai tika nodots labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, nekādi defekti un bojājumi netika konstatēti.

[1.4] Pamatojoties uz to, ka atbildētāja kavēja līgumā noteikto maksājumu veikšanu, prasītāja izlietoja savas līgumā noteiktās tiesības un /Datums T/ nosūtīja atbildētājai uz elektronisko pastu paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma ar /Datums S/. Vienpusējas atkāpšanās brīdī atbildētāja bija pieļāvusi maksājumu kavējumu, kura apmērs ir 1243,78*euro*, kas izveidojies par laika periodu no /Datums D/ līdz /Datums B/.

[1.5] Saskaņā ar līguma Vispārīgo noteikumu 5.1. punktu, par pieteikuma izskatīšanu un līguma noformēšanu nomnieks maksā iznomātājam nomas noformēšanas komisiju, kas ir noteikta līguma Speciālo noteikumu 4.2. punktā. Nomas noformēšanas komisija ir sadalīta proporcionāli līguma termiņa mēnešu skaitam un ir iekļauta nomas maksājumā. Ja kāda no pusēm līgumā noteiktajā kārtībā atkāpjas no līguma, nomniekam ir pienākums samaksāt iznomātājam atlikušo nesamaksāto nomas noformēšanas komisiju iznomātāja noteiktā termiņā. Ievērojot, ka līguma Speciālo noteikumu 4.2. punktā noteikts, ka nomas noformēšanas komisijas apmērs ir 740 *euro* bet atbildētāja līguma darbības laikā nomas noformēšanas komisijas nomaksāja 49,76 *euro* apmērā, attiecīgi no atbildētājas par labu prasītājai piedzenams nomas noformēšanas komisijas parāds 690,24 *euro* apmērā.

[1.6] Atbildētāja informēja prasītāju, ka pati nevarēs nodot transportlīdzekli, tāpēc prasītājas pārstāvis /Datums J/ ieradās tā atrašanās vietā un pārņēma transportlīdzekļa valdījumu. Transportlīdzekļa pieņemšanu apliecina /Datums L/ pieņemšanas – nodošana akts. Par evakuatora pakalpojumiem prasītājai radās izdevumi 254,10*euro* apmērā.

[1.7] Pieņemot transportlīdzekli, tika konstatēts, ka tam ir būtiski defekti un bojājumi. Prasītāja veica transportlīdzekļa diagnostiku. Diagnostikā tika secināts, ka transportlīdzeklim ir tādi defekti, kā dēļ to atjaunot nav ekonomiski izdevīgi. Tādēļ prasītāja pasūtīja transportlīdzekļa novērtējumu, par ko pakalpojuma sniedzējam samaksāja atlīdzību 50 *euro* apmērā. Ar vērtējumu tika noteikts, ka transportlīdzekļa tirgus vērtība ir 4000 *euro*. Līguma Pamatnoteikumu 2. punktā noteikts, ka transportlīdzekļa vērtība ir 7400 *euro*, bet saskaņā ar prasītājas grāmatvedības datiem vērtības noteikšanas dienā tā bija 6937,52 *euro*.

Ievērojot minēto, prasītāja /Datums K/ sagatavoja un nosūtīja atbildētājai paziņojumu par saistību atlikumu, kur citā starpā tika norādīts atbildētājas pienākums atlīdzināt prasītājai transportlīdzekļa vērtības starpību, ko veido summa no transportlīdzekļa atlikušās vērtības 6937,52*euro* atņemot transportlīdzekļa vērtējumā noteikto tirgus vērtību 4000 *euro*, attiecīgi no atbildētājas piedzenama transportlīdzekļa vērtība 2937,52 *euro* apmērā.

[1.8] Pēc transportlīdzekļa nodošanas prasītājai bija nepieciešams noņemt transportlīdzekli no uzskaites, kā arī samaksāt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli, lai reģistrētu faktu, ka atbildētāja vairs nav transportlīdzekļa turētāja, kā rezultātā prasītājai radās izdevumi 161,37 *euro* apmērā.

[1.9] Ievērojot, ka atbildētāja savlaicīgi nebija iegādājusies obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas (turpmāk arī OCTA) polisi transportlīdzeklim, to viņas vietā izdarīja prasītāja, līdz ar to ir pamats no atbildētājas piedzīt OCTA polises izdevumus nesegtajā daļā 64,10 *euro* apmērā.

[1.9] Prasītāja atsaukusies uz Civillikuma 1716. panta pirmo daļu un trešo daļu.

Ievērojot, ka atbildētāja kavēja noteikto maksājumu veikšanu, prasītāja saskaņā ar līguma Vispārīgo noteikumu 8.3. punktu, bija tiesīga piemērot līgumsodu 0,5 % no kavētās summas par katru kavēto dienu.

Līgumsods 147,15 *euro*aprēķināts par līgumā noteikto maksājumu kavēšanu no /Datums C/ līdz /Datums B/ par 78 kavētām dienām 0,5 % apmērā no kavētā maksājuma summas par katru kavēto dienu.

[1.10] Atbilstoši nomas līguma vispārīgo noteikumu 9.8. punktam atbildētājai ir pienākums maksāt līgumsodu atlikušā minimālā nomas termiņa apmērā. Līgumsods par līguma pārtraukšanu pirms minimālā nomas termiņa aprēķināts 1112,85 *euro* apmērā saskaņā ar līguma Speciālo noteikumu 4.7. punktu un līguma Vispārīgo noteikumu 9.8. punktu.

[1.11] Prasības kopējā summa ir 6711,11 *euro*, kas sastāv no transportlīdzekļa nomas maksas parāda 1243,78 *euro*, nomas noformēšanas komisijas maksas parāda 690,24 *euro*, līgumsoda par nomas maksas samaksas kavējumu 147,15 *euro*, atlikušās minimālās nomas maksas parāda (līgumsoda) 1112,85 *euro*, transportlīdzekļa atlikušās vērtības parāda 2937,52 *euro*, izdevumiem par OCTA polisi 64,10 *euro*, izdevumiem par evakuatoru 254,10 *euro*, Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk arī CSDD) izdevumiem 161,37 *euro*, izdevumiem par transportlīdzekļa novērtēšanu 50 *euro* un izdevumiem par diagnostiku 50 *euro*.

[2] Rakstveida paskaidrojumu par celto prasību atbildētāja nav iesniegusi.

[3] Prasītājas pārstāvis /Persona B/ tiesas sēdē uzturēja prasību uz prasības pieteikumā norādītā pamata.

[4] Atbildētāja /Persona A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies,nav paziņojusi par neierašanās iemesliem, lietas izskatīšanu atlikt nav lūgusi. Atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots /Datums R/, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi.

[5] Civilprocesa likuma 56. panta 2.^{1} daļa noteic, ka tiesas dokumentus nosūta elektroniski, ievērojot šādu secību: 1) tiešsaistes sistēmā, ja adresāts paziņojis tiesai, ka piekrīt saziņai ar tiesu izmantot tiešsaistes sistēmu; 2) uz adresāta norādīto elektroniskā pasta adresi, ja adresāts paziņojis tiesai, ka piekrīt saziņai ar tiesu izmantot elektronisko pastu; 3) uz adresāta oficiālo elektronisko adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta 2.^{2} daļu, ja fiziskajai personai tiesas dokumentus atbilstoši šā panta 2.^{1} daļai elektroniski nosūtīt nav iespējams, tos nosūta uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, bet gadījumā, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, – uz papildu adresi, ja vien fiziskā persona nav norādījusi citu adresi saziņai ar tiesu [..].

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56. panta 2.^{3} daļai, fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tiešsaistes sistēmā tās norādītajā elektroniskā pasta adresē vai oficiālajā elektroniskajā adresē, ja fiziskā persona piekritusi elektroniskai saziņai ar tiesu, deklarētās dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā citā adresē saziņai ar tiesu.

Tiesas dokumenti atbildētājai nosūtīti Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā, un atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punktam uzskatāms, ka tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas [..].

Ņemot vērā, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un nepastāv Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

[6] Tā kā atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus par prasību un nav ieradusies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.^{1} pantu tiesai ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu. Civilprocesa likuma 208.^{1} panta trešās daļas ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā nav konstatēti.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, uzklausījusi prasītājas pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[8] Izvērtējot celtās prasības pamatotību, tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu, kas noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190. panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

[9] Civillikuma 1402. pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[9.1] /Datums Q/ starp pusēm noslēgts transportlīdzekļa ilgtermiņa nomas līgums Nr. /numurs/ par transportlīdzekļa*/Transportlīdzeklis C/*, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, ilgtermiņa nomu (*lietas 10.-19. lapa*).

Saskaņā ar nomas līguma Speciālo noteikumu 4.3. un 4.8. punktu nomas termiņš noteikts 72 mēneši no līguma noslēgšanas dienas, ar minimālo nomas termiņu 9 mēneši (*lietas 11. lapa*).

[9.2] Saskaņā ar nomas līguma pielikuma Nr. 1 Pamatnoteikumiem transportlīdzekļa vērtība uz līguma noslēgšanas brīdi noteikta 7400 *euro*, nomas līguma termiņš no /Datums P/ līdz /Datums O/, minimālais nomas termiņš 9 mēneši, nomas maksa 379,31*euro*, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli (turpmāk arī PVN) (*lietas 16. lapa*).

Parakstot nomas līgumu ar tā pielikumiem, atbildētāja apliecinājusi, ka ir iepazinusies ar līguma noteikumiem un tie viņai ir saprotami.

Tiesā nav iesniegti pierādījumi tam, ka pušu starpā noslēgtais nomas līgums būtu apstrīdēts, atcelts, vai atzīts par spēkā neesošu, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt nomas līguma tiesiskumu.

[9.3] Saskaņā ar nomas līgumam pievienoto grafiku atbildētājas pienākums bija veikt ikmēneša nomas maksājumu 379,31 *euro*katra mēneša 27. datumā, sākot no /Datums P/ līdz /Datums O/ (*lietas 17.-18. lapa*).

[9.4] No /Datums N/ transportlīdzekļa nodošanas – pieņemšanas akta (*lietas 20. lapa*) izriet, ka atbildētāja saņēmusi no prasītājas nomā transportlīdzekli */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/. Prasītāja nodevusi un atbildētāja pieņēmusi nomā transportlīdzekli un piekritusi tā tehniskajam un vizuālajam stāvoklim.

Civillikuma 2112. pants noteic, ka noma vai īre ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu kādas lietas lietošanu. Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma [..].

Tiesa atzīst, ka puses noslēgušas tiesisku darījumu un atbilstoši Civillikuma 1587. pantam, tiesīgi noslēgts darījums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto [..].

[10] Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

[10.1] Atbilstoši nomas līguma vispārīgo noteikumu 9.2.1. apakšpunktam iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, rakstveidā paziņojot par to nomniekam, [..] ja nomnieks pilnībā vai daļēji nav veicis kādu no līguma maksājumiem un ir pagājušas 10 dienas kopš līguma maksājuma apmaksas termiņa.

[10.2] No /Datums M/ paziņojuma par atkāpšanos no ilgtermiņa nomas līguma izriet, ka prasītāja /Datums J/ vienpusēji atkāpusies no nomas līguma sakarā ar to, ka atbildētāja nav veikusi nomas maksas maksājumus

līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā, transportlīdzeklis no atbildētājas pārņemts /Datums J/ (*lietas 22. lapa*).

[11] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 1934,02 *euro*, kas sastāv no nomas maksas 1243,78 *euro* un komisijas maksas 690,24 *euro*.

Saskaņā ar nomas līguma vispārīgo noteikumu 5.1. punktu un speciālo noteikumu 4.1. punktu par transportlīdzekļa nomu nomnieks maksa iznomātājam nomas maksu 379,31 *euro* apmērā. Iznomātājs aprēķinājis nomas maksu, sākot ar dienu, kad parakstīts akts. Parakstot nomas līgumu, atbildētāja apņēmusies pienācīgi un savlaicīgi samaksāt iznomātājam maksājumu grafikā paredzēto nomas maksu un visus citus līgumā un cenrāžos paredzētos maksājumus.

Saskaņā ar nomas līguma maksājumu grafiku nomniekam pienākums veikt nomas maksas maksājumus līdz katra mēneša 27. datumam.

Saskaņā ar nomas līguma Speciālo noteikumu 4.2. punktu nomas noformēšanas komisija ir noteikta 740 *euro* (*lietas 11. lapa*).

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētāja būtu izpildījusi ar nomas līgumu uzņemtās maksājumu saistības pilnā apmērā, jo saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi starp pusēm noslēgtā līguma saistību neizpildi no atbildētājas puses un parāda esību. Tiesa atzīst, ka prasība daļā par nomas maksas parāda un nesamaksātās komisijas maksas parāda 1934,02 *euro* ir pamatota un apmierināma.

[12] Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas transportlīdzekļa atlikušo vērtību 2937,52 *euro* apmērā, izdevumus par OCTA polisi 64,10 *euro*, izdevumus par evakuatora pakalpojumiem 254,10 *euro*, izdevumus par CSDD pakalpojumiem 161,37 *euro* un transportlīdzekļa novērtējuma izmaksas 50 *euro* un izdevumus par diagnostiku 50 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 2150. pantu nomas un īres priekšmets nomniekam un īrniekam jālieto kārtīgi un saimniecīgi. Ja viņi to ir ievērojuši, tad viņiem nav jāatbild par parasto lietas nolietošanos.

Civillikuma 2152. pants noteic, ka pēc nomas vai īres izbeigšanās nomniekam vai īrniekam jāatdod atpakaļ iznomātā vai izīrētā lieta ar visiem tās piederumiem, cik iespējams labā stāvoklī.

[12.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka transportlīdzeklis no atbildētājas pārņemts ar bojājumiem, ko apliecina /Datums L/ nodošanas-pieņemšanas akts.

[12.2] Prasītāja /Datums K/ sagatavojusi paziņojumu atbildētājai par atlikušo saistību izpildi (*lietas 23. lapa*).

[12.3] Tiesa atzīst, ka atbildētājai saskaņā ar nomas līgumu ir pienākums prasītājai kompensēt transportlīdzekļa vērtības samazināšanos, izdevumus, kas saistīti ar transportlīdzekļa pārņemšanu. Līdz ar to prasība daļā par transportlīdzekļa novērtēšanu 50 *euro* apmērā un atlīdzība par transportlīdzekļa vērtības samazināšanos 2937,52 *euro* piedziņu apmierināma.

[13] Saskaņā ar līguma 6.4. punktu nomnieks apņemas veikt transportlīdzekļa tehnisko apskati, tehnisko apkopi, remontu, kā arī citus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka transportlīdzeklis līguma darbības laikā atrastos labā tehniskā stāvoklī. Savukārt līguma 9.6. punktā noteikts, ka nomniekam ir pienākums atgriezt transportlīdzekli iznomātājam ne sliktākā tehniskā stāvoklī, kādā transportlīdzeklis bija pirms tā nodošanas, pretējā gadījumā jākompensē iznomātājam visas ar transportlīdzekļa remonta veikšanu saistītās izmaksas, izņemot dabisko nolietojumu.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājai nomā nodotā transportlīdzekļa tehniskā apskate tā pārņemšanas brīdī bija beigusies. Attiecīgi atbildētāja nebija izpildījusi līgumā noteikto pienākumu veikt nomātā transportlīdzekļa tehnisko apskati, kā rezultātā prasītājai radušies izdevumi 254,10 *euro* par transportlīdzekļa

nogādāšanu uz prasītājas stāvlaukumu un izdevumi 161,37 *euro* par transportlīdzekļa tehnisko apskati, kas samaksāti Ceļu satiksmes drošības direkcijai (*lietas 25., 28.,29. lapa*).

Atbilstoši līguma vispārīgo noteikumu 8.1., 5.9.2., 6.1., 9.3.1. punktam prasītājas izdevumi 254,10 *euro* par transportlīdzekļa nogādāšanu uz prasītājas stāvlaukumu un izdevumi 161,37 *euro* par transportlīdzekļa tehnisko apskati, kas samaksāti Ceļu satiksmes drošības direkcijai, transportlīdzekļa vērtēšanas izmaksas 50 *euro* un izdevumi par diagnostiku 50 *euro* piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

[14] Atbilstoši līguma Vispārīgo noteikumu 7.4. punktam nomniekam ir pienākums atlīdzināt iznomātājam transportlīdzekļa apdrošināšanas prēmiju un citus ar transportlīdzekļa apdrošināšanu saistītos maksājumus, kā arī samaksāt cenrādī minēto apdrošināšanas apkalpošanas komisiju.

Ievērojot, ka atbildētāja savlaicīgi nebija iegādājusies OCTA polisi transportlīdzeklim, ko atbildētājas vietā izdarīja prasītāja (*lietas 30. lapa*), ir pamats no atbildētājas piedzīt OCTA polises izdevumus 64,10 *euro* apmērā.

[15] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu par līgumā noteikto maksājumu kavēšanu 147,15 *euro* apmērā par laika periodu no /Datums C/ līdz /Datums B/.

[15.1] Atbilstoši Civillikuma 1716. panta pirmajai daļai līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 % no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

[15.2] Atbildētāja nav savlaicīgi veikusi ikmēneša maksājumus, tādējādi pārkāpjot noslēgtā līguma nosacījumus.

[15.3] Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenams līgumsods par līgumā noteikto maksājumu (nomas maksas un nomas noformēšanas komisijas maksas) kavēšanu 147,15 *euro*par laika periodu no /Datums C/ līdz /Datums B/.

[15.4] Prasītāja lūdz no atbildētājas piedzīt nesaņemto minimālo nomas maksu 1112,85 *euro*.

Prasītāja prasības pieteikumā atsaukusies uz prasītāja tiesībām aprēķināt minimālo nomas maksu, pamatojoties uz apstākļiem, ka nomas līgums noslēgts ar minimālo termiņu 9 mēneši un atbildētāja izmantojusi nomas pakalpojumu mazāku periodu par minimālo nomas termiņu, pamatojoties uz nomas līguma pielikuma Nr. 1 Pamatnoteikumi 4. punktu, Speciālo noteikumu 4.7. apakšpunktu un līguma Vispārīgo noteikumu 9.8. punktu.

Saskaņā ar nomas līguma speciālo noteikumu 4.3. un 4.8. punktu nomas termiņš ir 72 mēneši no līguma noslēgšanas dienas ar minimālo nomas termiņu 9 mēneši.

Tiesa konstatē, ka nomas līguma vispārīgajos noteikumos minimālā nomas maksa definēta kā minimālā nomas maksa, kas vienāda ar nomas maksājumu par deviņiem mēnešiem (nomas līguma vispārīgo noteikumu 1.1. punkts).

[15.5] Nomas līguma vispārīgo noteikumu 1.1. punktā noteikts, ka līguma pirmstermiņa izbeigšanas līgumsods ir speciālo noteikumu 4.7. punktā noteiktais līgumsods līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumos.

Nomas līguma speciālo noteikumu 4.7. punktā noteikts, ka līguma pirmstermiņa izbeigšanas līgumsods tiek piemērots atbilstoši šī līguma vispārīgo noteikumu 9.9. punktu.

Nomas līguma vispārīgo noteikumu 9.8. punktā paredz, ka nomniekam ir tiesības atkāpties no līguma pirms termiņa, 30 (trīsdesmit) dienas iepriekš rakstveidā informējot par to iznomātāju. Ja nomnieks vienpusēji atkāpjas no līguma pirms līguma termiņa, nomniekam ir pienākums maksāt iznomātājam līgumsodu Speciālajos noteikumos noteiktajā apmērā.

Nomas līguma vispārīgo noteikumu 9.9. punktā noteikts, ja nomnieks atkāpjas no līguma sešu mēnešu laikā no līguma noslēgšanas dienas, nomnieks iznomātājam līgumsodu – atlikušā minimālā nomas termiņa apmērā, kā arī pienākums samaksāt atlikušo nesamaksāto nomas noformēšanas komisiju.

Savukārt no prasības pieteikuma un tam pievienotajiem pierādījumiem izriet, ka /Datums J/ prasītāja vienpusēji atkāpās no nomas līguma saskaņā ar nomas līguma vispārīgo noteikumu 9.2. punktu.

[15.6] Tiesa atzīst, ka atbildētāja kā transportlīdzekļa nomniece Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1. panta 3. punkta izpratnē ir patērētājs.

Judikatūrā pausta atziņa, ka tiesas pienākums ir vērtēt līguma noteikumu netaisnīgumu, ja kāda no līgumslēdzējiem atzīstams par patērētāju, neatkarīgi no tā, vai celta pretprasība. No Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta vienpadsmitās daļas izriet tiesas pienākums pašai pēc savas iniciatīvas izvērtēt to, vai attiecīgajā strīdā nav konstatējami netaisnīgi līguma noteikumi (*sk. Senāta /Datums I/ spriedumu lietā Nr. CKC-693/2020, Augstākās tiesas Civillietu departamenta /Datums H/ sprieduma lietā Nr. SKC-383/2016, 12. punkts, /Datums G/ sprieduma lietā Nr. SKC-204/2017, 8. punkts*).

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta trešā daļa noteic, ka ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs iepriekš sagatavotos līguma projektos nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4. punkta izpratnē par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi tādi, kas uzliek patērētājam, kurš nepilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1717. pantam līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Civillikuma 1724.^{1} pantā noteikts, ka tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus [..].

[15.7] Tiesas ieskatā, neskatoties uz prasītājas atsauci uz nomas līguma speciālo noteikumu 4.7. punktu par līgumsoda samaksu minimālās nomas maksas apmērā, tas ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu, jo uzliek patērētājam neproporcionāli lielu līgumsodu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasījums daļā par minimālās nomas maksas 1112,85 *euro* piedziņu ir noraidāms.

[16] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu un Civillikuma 1759. panta 1. punktu, Civillikuma 1765. pantu, tiesa nosaka prasītājam tiesības saņemt no atbildētājas 6 % gadā no nesamaksātās piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

[17] Ievērojot to, ka prasība apmierināma daļēji, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētājas proporcionāli apmierinātajai prasības summai piedzenami samaksātie tiesas izdevumi.

0Prasība apmierināta 5598,26 *euro* apmērā, kas no prasības summas 6711,11 *euro* ir 83,42 %, līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 419,67 *euro* (503,08 *euro* x 83,42 %).

[18] Atbilstoši Civilprocesa likuma 44. panta otrajai daļai ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji [..].

Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunkts noteic, ka atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, – to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par trīsdesmit procentiem no prasījuma apmierinātās daļas.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, otro un ceturto daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi – izdevumi advokāta palīdzības samaksai 145,20 *euro* (*lietas 32.-36. lapa*).

[19] Saskaņā ar Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 185. punktu, Civilprocesa likuma 39. panta otro daļu 40. panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz /Datums F/) unMinistru kabineta /Datums E/ noteikumu Nr. 20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 5. un 15. punktuno atbildētājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 11 *euro.*

[20] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 195. pantu, 204.[1] pantu, 208.[1], 208.[4] pantu tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, par labu/Nosaukums C/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, nomas maksas parādu 1243,78 *euro*par laika periodu no /Datums D/ līdz /Datums B/, komisijas maksas parādu 690,24 *euro*, izdevumus par novērtējumu 50 *euro*, izdevumus par diagnostiku 50 *euro*, transportlīdzekļa atlikušo vērtību 2937,52 *euro*, izdevumus par CSDD sniegtajiem pakalpojumiem 161,37 *euro*, transportlīdzekļa pārņemšanas izdevumus 254,10 *euro*, izdevumus par OCTA polisi 64,10 *euro*, līgumsodu 147,15 *euro*par laika periodu no /Datums C/ līdz /Datums B/, valsts nodevu419,67 *euro* un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 145,20 *euro*, kopā 6163,13 *euro* (seši tūkstoši viens simts sešdesmit trīs *euro* un 13 centi).

Samaksa veicama /Nosaukums C/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā Nr. /IBAN B/.

Atzīt /Nosaukums C/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesības saņemt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, likumiskos 6 % gadāno visas piedzītās summas 6163,13 *euro*, nepārsniedzot tās apmēru.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda par līguma izbeigšanu pirms minimālā nomas termiņa notecējuma 1112,85 *euro* piedziņu.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 11 *euro*. Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konta Nr. /IBAN A/, saņēmēja iestāde: Valsts kase, iemaksas mērķis: kods Nr. 21490, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C73718324.

Noteikt atbildētājai sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Atbildētāja nav tiesīga pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Zemgales rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā /Datums A/.

Tiesnese Gita Zenfa

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu